

UNIVERSITETI - UNIVERSITY - UNIVERZITET
"HAXHI ZEQA"

Formular për SYLLABUS të Lëndës Mjedisi Biznesor Ndërkombëtar

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Biznesit
Titulli i lëndës:	Mjedisi Biznesor Ndërkombëtar
Niveli:	Master
Status i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	I
Numri i orëve në javë:	3+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	
Detajet kontaktuese:	
Përshkrim i lëndës	
	Kursi i Mjedisit Biznesor Ndërkombëtar ofron një ekzaminim gjithëpërfshirës të faktorëve dinamikë globalë që ndikojnë në operacionet e biznesit, vendimmarrjen dhe strategjinë në tregjet ndërkombëtare. Studentët do të eksplorojnë kompleksitetin e ekonomisë globale, duke përfshirë teoritë e tregtisë ndërkombëtare, integrimin ekonomik rajonal dhe rolet e institucioneve kryesore si Organizata Botërore e Tregtisë (OBT) dhe Fondi Monetar Ndërkombëtar (FMN). Temat kryesore përfshijnë mjediset politike dhe ligjore, ndikimet kulturore në praktikën e biznesit, konsideratat etike dhe sfidat e tregjeve në zhvillim. Lënda thekson analizën kritike të tendencave të tregut global, rreziqet gjeopolitike dhe mundësitë për firmat që operojnë përtej kufijve. Nëpërmjet një kombinimi të leksioneve, studimeve të rasteve, simulimeve dhe projekteve në grup, studentët do të zhvillojnë aftësitë e nevojshme për të vlerësuar dhe për t'u përgjigjur rreziqeve dhe mundësive në kontekste të ndryshme ndërkombëtare.
Qëllimet e lëndës:	
	Mjedisi biznesor ndërkombëtar është krijuar për të formësuar tek studentët botëkuptimin për biznesin ndërkombëtar. Qëllimi i këtij kursi është të ndihmojë studentët të zhvillojnë aftësinë për të vlerësuar ndikimin e faktorëve kryesorë të mjedisit të biznesit në firmat shumëkombëshe dhe se si këto firma duhet t'u përgjigjen atyre. Më konkretisht, qëllimet e këtij moduli janë: • Të familiarizojë studentët me natyrën e biznesit ndërkombëtar dhe mjedisin e ndërkombëtarizuar;

	• Të analizojë trendet dhe ndryshimet në mjedisin aktual global të biznesit dhe të debatojë mbi ndikimin e globalizimit; • Të tregojë se si ndikohet biznesi ndërkombëtar nga shumë lloje të ndryshme të mjediseve (d.m.th. ekonomike, politike, sociale, kulturore, financiare, teknologjike) në të cilat operon; • Të diskutojë rëndësinë e institucioneve ndërkombëtare, qeverive dhe organizatave joqeveritare me biznesin ndërkombëtar; dhe • Të analizojë përgjigjet e firmave shumëkombëshe ndaj kërcënimeve dhe mundësive në mjedisin global të biznesit.
Rezultatet e pritura:	Njohuri (NJ): *NJ1. Studentët do të zotërojnë dhe shpjegojnë konceptet dhe teoritë kyçe lidhur me mjedisin global të biznesit dhe ndërkombëtarizimin e firmave. *NJ2. Studentët do të zotërojnë njohuri të avancuara mbi parimet dhe sfidat e funksionimit të mjedisit biznesor ndërkombëtar dhe do të jenë të aftë të adresojnë dilemat komplekse profesionale që lidhen me këtë fushë. Aplikim-Kompetenca (A-K): **A-K1. Studentët do të përdorin konceptet dhe modelet e biznesit ndërkombëtar për të interpretuar dhe analizuar problemet komplekse në mjedisin global të biznesit. **A-K2. Studentët do të identifikojnë dhe vlerësojnë çështjet e përgjegjësisë sociale dhe qëndrueshmërisë në kontekstin e biznesit ndërkombëtar, duke integruar këto parime në analizat dhe strategjitë e tyre. **A-K3. Studentët do të aplikojnë teoritë dhe konceptet e mjedisit biznesor ndërkombëtar për të zhvilluar dhe vlerësuar strategji efektive për zgjerimin e qëndrueshëm dhe të suksesshëm të organizatave në tregjet ndërkombëtare. **A-K4. Studentët do të jenë të aftë të identifikojnë dhe analizojnë ndikimet e mjediseve socio-kulturore në biznesin ndërkombëtar, duke përshtatur strategjitë e organizatave në përputhje me këto ndikime. **A-K5. Studentët do të fitojnë aftësi praktike për të aplikuar njohuritë mbi mjedisin global të biznesit në kontekste reale dhe situata të ndërlukuara të biznesit ndërkombëtar.

Aftësi (A): ***A1. Studentët do të zhvillojnë aftësinë për të prezantuar në mënyrë të qartë, bindëse dhe profesionale analizat e tyre mbi mjedisin global të biznesit, duke përdorur komunikim efektiv në format të shkruar dhe të folur. ***A2. Studentët do të zhvillojnë aftësi të avancuara kërkimore dhe do të demonstrojnë aftësi për të shkruar mbi çështje bashkëkohore në fushën e biznesit ndërkombëtar, duke përfshirë tendencat globale dhe ndikimin e globalizimit. <i>Sqarim:</i> Rezultatet e pritura të syllabusit janë të përpiluara konform rezultateve të pritura të programit, në përputhje me standardet e AKA-së. *Njohuri (Nj) **Aplikim-Kompetenca (A-K) ***Aftësi (A)			
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	4	5	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	5	5
Ushtrime në teren	3	2	6
Kolokviume, seminare	2	1	2
Detyra të shtëpisë	2	10	20
Koha e studimit vetanë të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	5	5
Përgatitja përfundimtare për provim	1	5	5
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	1	5	5
Projektet, prezantimet ,etj	2	6	12
Totali			150
Sqarim: 1 orë = 25 ECTS kredi. Përshtatja e ECTS me orët totale: 150 orë ÷ 25 = 6 ECTS kredi.			

Metodologjia e mësimëdhënies:	▪ Metoda e punës do të përmbaj ligjërime teorike edhe ato praktike duke përfshirë këtu punën individuale e në veçanti atë grupore. ▪ Studentët do të përballen me gjetjen e rezultateve më të mira për përballje me raste të ndryshme konkrete të cilat do t'i ndihmojnë atyre që të jenë të gatshëm për menaxhim biznesi ne fusha apo drejtime te caktuara ne nje mjedis ndërkombëtar. ▪ Metodologjia përfshin prezantimin e i temës mësimore, kuize apo detyrë lidhur me temën e ligjëruar dhe diskutim mbi mësimet e nxënë duke inkorporuar metoda adekuate mësimore ▪ Analiza dhe studimet e rasteve të botës reale (p.sh., strategjitë e korporatave shumëkombëshe, hyrja në treg), përdorimi i simulimeve për të eksploruar vendimmarjen në tregjet globale. ▪ Zgjidhja bashkëpunuese e problemeve në grup. ▪ Ligjërues mysafir nga biznesi dhe industria
Metodat e vlerësimit:	• Pjesëmarrja në klasë (10%)- Angazhimi aktiv në diskutime, debate dhe aktivitete në grup. • Studime dhe raporte të rasteve studimore individuale (30%)- Analiza e skenarëve të biznesit në botën reale, duke u fokusuar në vendimmarjen strategjike në tregjet globale. • Projektet dhe prezantimet në grup (30%) Punë bashkëpunuese për vlerësimin e strategjive të biznesit ndërkombëtar, me fokus në aftësitë kërkimore, analizuese dhe prezantuese • Punimi/provimi përfundimtar (30%)- Vlerësimi i të kuptuarit të koncepteve dhe teorive thelbësore në mjedisin biznesor ndërkombëtar dhe analizë e thelluar e një çështjeje specifike të biznesit ndërkombëtar, duke demonstruar të menduarit kritik dhe kërkime të pavarura.
Literatura bazë:	1. Daniels, Radebaugh, Sullivan - International Business Environments and Operations; Publisher: Pearson; 17th edition (June 2, 2021); https://www.pearson.com/en-us/subject-catalog/p/international-business/P200000005868?view=educator 2. The International Business Environment, Fourth Edition, Leslie Hamilton and Philip Webster, 17 December 2018; ISBN: 9780198804291 3. Case studies nga Oxford University Press dhe Jornale te indexuara ne WoS dhe Scopus

	4. Assoc. Prof. Dr. Ibrahim Krasniqi, Ligjerata dhe materiale te pergaditura, 2023_24.
Literatura shitesë:	1. The International Business Environment, Fourth Edition, Leslie Hamilton and Philip Webster, 17 December 2018; ISBN: 9780198804291 2. International Business: A Managerial Perspective, 8th Edition. Ricky W. Griffin, Texas A&M University. Michael Pustay, Texas A&M University. ©2015 Pearson.

Plani i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	- Njohja me Syllabusin dhe njësitet tematike: - Globalizimi - Konceptet e biznesit nderkombetar dhe mjedisit nderkombetar
Java e dytë:	- Mjediset kulturore nderkombetare - Përballja e mjedisit kulturor me biznesin
Java e tretë:	Faktoret politik dhe ligjor ne biznesin nderkombetar
Java e katërt:	Faktoret ekonomik ne biznesin nderkombetar
Java e pestë:	Globalizimi dhe shoqeria
Java e gjashtë:	- Tregtia nderkombetare dhe mobiliteti - Influencat qeveritare ne tregti nderkombetare
Java e shtatë:	Vleresimi i Pare
Java e tetë:	- Bashkepunimi dhe marreveshjet nderkombetare. - Tregjet globale të këmbimit valutor dhe faktoret.
Java e nëntë:	Strategjite e biznesit nderkombetar
Java e dhjetë:	- Vlerësimi dhe Përzgjedhja e Vendit per biznes - Eksporti dhe importi
Java e njëmbëdhjetë:	Investimet Direkte dhe Strategjitë Bashkëpunuese
Java e dymbëdhjetë:	Organizimi i biznesit nderkombetar dhe mjedisi
Java e trembëdhjetë:	Marketingu nderkombetar dhe mjedisi
Java e katërmëdhjetë:	Menaxhimi nderkombetar i resurseve njerezore
Java e pesëmbëdhjetë:	Vleresimi i dyte

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Pjesëmarrja e rregullt është e detyrueshme-Pritet pjesëmarrja aktive në ligjërata, punëtori dhe punë në grup.

Integriteti Akademik- Plagjiatura, mashtrimi dhe bashkëpunimi i paautorizuar do të rezultojnë në masa disiplinore. Të gjitha detyrat duhet të jenë origjinale dhe të referuara siç duhet.

Afatet dhe dorëzimet- Detyrat duhet të dorëzohen brenda afateve të përcaktuara. Dorëzimi i vonuar pa miratim paraprak do të ketë gjoba.

Punë në grup dhe Bashkëpunim -Puna ekipore është thelbësore. Çdo anëtar pritet të kontribuojë në mënyrë të barabartë. Vlerësimet e kolegëve mund të përdoren për të vlerësuar kontributet individuale.

Sjellja profesionale -Sjellja me respekt ndaj kolegëve, instruktorëve dhe lektorëve të ftuar është e detyrueshme. Sjellja përçarëse nuk do të tolerohet.

Komunikimi- Studentët duhet të kontrollojnë rregullisht platformën e kursit për përditësime dhe të komunikojnë profesionalisht me instruktorin.

Këto rregulla sigurojnë një mjedis mësimi profesional dhe bashkëpunues për të gjithë studentët.